

Posamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1.—

TABOR* izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri z datumom naslednjega dne ter stane mesečno po D 10.—, za ino-zemstvo D 15.—, dostavljen na dom D 11.—, za izkaznice D 10.—, inštitut po dogovoru.

Naroča se pri upravi TABORA**
MARIBOR Jurčičeva ulica številka 4.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1.—

JREDNISTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon interurb. št. 274
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje, desno. Telefon št. 24. — SKL poštnoštevilski račun št. 11.757.

Na naročila brez denarja se ne odziva. — Rokopisi se ne vračajo.

Naslov

Maribor, nedelja 4. januarja 1925.

Leto: VI. — Številka: 3.

Knjižnica liceja
Ljubljana

TABOR je najcenejši slovenski dnevnik. Stane mesečno samo 10 din. Prinaša v kratkih obrisih vse najvažnejše dogodke, ki jih drugi listi raztegnajo na dolgo in široko.

Kandidatna lista Narodnega bloka.

Dne 3. tm. so gg. dr. L. Boštjančič, dr. Vekoslav Spindler pri okrožnem sodišču Fero Müller, prof. Iv. Mravljak, vpok. v Mariboru vložili kandidatno listo Narodnega bloka.

Nosilec liste je:

dr. Ljudevit Pivko,
profesor v Mariboru.

Nadaljevanje akcije proti HRSS

Miren razplet dogodkov. — Vladni krogi verujejo v popoln uspeh akcije. — Opozicija se drži kakor vesela vdova v žalni obleki.

BEOGRAD, 3. januarja. V vladnih krogih vlada velik optimizem glede uspehov, ki jih bo imela za državno življenje uporaba zakona za zaščito države proti boljševističnim življenjem v HRSS. — Ponovno pa naglašajo, da te mere niso naperjene zoper Hrvate kot opozicijske, temveč veljajo izključno le HRSS kot stranki.

Iz vrst opozicije je dobila vlada več protestov zoper razpust HRSS, vendar pa potekajo bolj iz strankarsko-politič-

ne kalkulacije nego iz resničnega prepričanja, da bi HRSS dobila nezasluzeno kazen. Na tihem so opozicijski krogi zadovoljni, ker bodo lahko na račun razpuščenih HRSS pomnožili število svojih volilcev. Tako zlasti protest Davidovičevih demokratov ni napravil v beograjski javnosti nobenega resnega vtisa. Popoldne se bodo sestali zemljoradniški poslanci, ki bodo bržčas tudi obelodanili kak akademičen protest proti razpustu HRSS.

Razpust Kosovskega komiteja.

Energični ukrepi nove albanske vlade za balkanski mir. — Obtožba Fan Noli-jeve vlade, ker je vzele s sabo albanski državni denar.

TIRANA, 3. jan. Vlada namerava takoj razpustiti Kosovski komitej, ker s svojimi zvezami z makedonstujušimi izziva nemire na Balkanu. Razen tega bo nova vlada obtožila prejšnjo Fan Noli-jevo vlado, ker je ukradla iz držav-

ne blagajne 3 milijona lir v zlatu in jih deponirala v neki italijanski banki. Sedanja albanska vlada bo zahtevala od Italije, da naj se ji ta denar povrne — Ahmed beg Zogu pripravlja skorajšnje sklicanje konstituyente.

Fašizem se zbira za novo bitko.

Pred odločilnimi dogodki v Italiji. — Nova bojevitost fašizma.

RIM, 3. jan. Direktorij narodno-fašistske stranke je izdal proglas, v katerem izraža odločno voljo fašizma cele Italije, da se odpravi — če treba — vsa-ko politično in parlamentarno polovičarstvo in z vsemi sredstvi prepreči, da bi opozicija pod pretvezo moralnih vprašanj razdrobila narod in ga osla-

bela. Direktorij poziva vlado, naj bo neupogljiva.

RIM, 2. jan. Danes se je nadaljevalo konfisciranje opozicijskih listov. Noben list si ne upa nadaljevati razmotrivanja o »moralnem vprašanju«, ki je zadnje dni tolikanj polila časopisne strelce. V okolici Rima so se večeraj spopadli fašisti in komunisti.

Amerika še vedno proti mednarodnim konferencam.

WASHINGTON, 2. jan. Predsednik Coolidge se je izjavil proti predlogu senatorja Boracha, ki je zahteval sklicanja mednarodne gospodarske in razorožitvene konference, na kateri bi sode-

lovali tudi Nemčija in Rusija. Coolidge je mnenja, da bi ta konferenca imela pretežke in preveč dalekosežne naloge, zato bi tudi ne pokazala praktičnega uspeha.

Kralj in kraljica še v Parizu.

BEOGRAD, 3. jan. Presburo zunanje ministere objavlja nastopno izjavo: Vse vesti beograjskih listov, da se bosta kralj in kraljica na povratku iz Pariza podala v Rim, so netočne.

Mednarodni režim na Donavi.

BEOGRAD, 3. jan. Mednarodna donavska komisija je obvestila vse podonavske države, da je plenarna komisija izdala definitivni osnutek pogodbe o ureditvi tehničnih vprašanj pri mednarodni donavski plovidbi.

Služenje orkan v Franciji.

PARIZ, 3. jan. Včeraj je divjal v okrožju Pariza silen orkan. Od francoskega obrežja v rokavu in v Atlantskem oceanu poročajo o strašnih nevihtah na morju, ki onemogočajo plovidbo

Likvidacija pohoda v Maroko.

MADRID, 1. jan. General Magaz je izjavil zastopnikom tiska, da je začel premeščavati vojaške čete v Maroku z namenom, da jih prejkomogoče pošlje v domovino. Magaz je dejal tudi, da sovražnik ne napada več, po čemur bi se dalo soditi, da je tudi on izčrpan in utrujen.

Seipel bo predaval na Nizozemskem.

DUNAJ, 3. jan. Bivši Zvezni kancelar dr. Seipel se bo podal v februarju na Holandsko, kjer bo priredil več predavanj o sanaciji Avstrije.

Borza.

CURIH, 3. jan. (Izv.) Sklepni tečaji. Pariz 27.84, Beograd 8, London 24.36, Praga 15.20, Milan 21. 73, Newyork 51.3. Dugaj 0.007225

- Srezki kandidati so:
- 1. Za volilni okraj Brežice:**
kandidat: Fran Stergar, posestnik in župan v Kapelah;
namestnik: Fran Pečnik, posestnik na Bizeljškem.
  - 2. Za volilna okraja Celje in Šmarje:**
kandidat: Josip Drogenik, posest. v Sv. Juriju ob j. ž.;
namestnik: Jože Zdolšek p. d. Kristan, posestnik v Ponikvi ob j. ž.
  - 3. Za volilni okraj Dolnja Lendava in Maribor levi breg:**
kandidat: dr. Franjo Lipold, odvetnik v Mariboru;
namestnik: Jože Kiraly, posestnik v Gor. Lakošu.
  - 4. Za volilni okraj Konjice:**
kandidat: Franc Petelinšek, posestnik in kolar v Oplotnici;
namestnik: Franc Seručar, kovač v Hebenštrajtu.
  - 5. Za volilni okraj Laško:**
kandidat: dr. Franjo Roš, odvetnik in župan v Laškem; Alojzij Šmid, posestnik v Jurkloštru.
  - 6. Za volilna okraja Ljutomer in Ormož:**
kandidat: Jakob Zemljič, posestnik v Radencih;
namestnik: Makso Robič, posestnik in trgovec v Središču.
  - 7. Za volilna okraja Maribor desni breg in Ptuj:**

- kandidat: Franjo Dolničar, gostilničar na Pragerskem;
namestnik: Ignac Vindiš, posestnik na Bregu pri Ptujju.
  - 8. Za volilni okraj Mozirje:**
kandidat: Janko Lešničar, ravnatelj Zadrugne zveze v Celju;
namestnik: Anton Kolenc, posestnik v Gornjemgradu.
  - 9. Za volilni okraj Murska Sobota:**
kandidat: Anton Koder, notar v Murski Soboti;
namestnik: Ivan Titan, šolski upravitelj v Kupčincih.
  - 10. Za volilna okraja Prevalje in Slovenjgradec:**
kandidat: Anton Podlesnik, pos. v Ribnici na Pohorju;
namestnik: dr. Fero Müller, odvet. v Mariboru.
- Izmed kandidatov in namestnikov so člani demokratske stranke: dr. Pivko, dr. Franjo Lipold, Franc Petelinšek, Fr. Seručar, dr. Fr. Roš, Makso Robič, Ignac Vindiš, Janko Lešničar, Anton Koder in Ivan Titan;
- člani SKS za mariborsko oblast:
- Fran Stergar, Fran Pečnik, Jos. Drogenik, Jos. Zdolšek, Al. Šmid, Jakob Zemljič, Anton Kolenc;
- člani NRS:
- Jože Kiraly, Franjo Dolničar, Ant. Podlesnik in dr. Fero Müller.

Doma in po svetu.

— **Razsodba kašacijskega sodišča glede imunitete.** Kasacijsko sodišče v Zagrebu je odločilo, da je sklep splitskega nadsodišča, ki je izreklo, da štiti radičevskega poslanca Košutića tudi po razpustu skupščine imuniteta, protizakonit, ker poslanska imuniteta ne velja od dneva naprej, ko je skupščina razpuščena.

— **Nad 200 radičevskih organizacij na Hrvatskem se je doslej že izreklo proti politiki Stjepana Radića in se pridružili novi skupini poslancev Jalžabatića, dr. Horvata itd., ki sicer hoče obdržati strankin program, je pa odločno proti vstopu v boljševistiško internacijo.**

— **Ne navadno toplo vreme v Dalmaciji.** Iz Splita javljajo, da so bili v Dalmaciji božični prazniki nenavadno topli, da najstarejši ljudje ne pomnijo takih. Jurranja temperatura je iznašala 10 stopinj Celzija, opoldanska pa 17. — Ker je delj časa ni deževalo, so morali kmetje zalivati polja.

— **Vsem rezervnim oficirjem.** Prejeli smo: Ker si je pridobilo po zakonu o Ustrojstvu vojske in mornarice veliko število rezervnih oficirjev pravico za napredovanje po njihovih službenih letih ministrstvo pa o njih nima potrebnih podatkov, ali so izpolnili za napredovanje predpisane pogoje, se opozarjajo vsi rezervni oficirji, kateri imajo pravice za napredovanje, oziroma, kateri so si pridobili še to pravico, pa niso napredovali, da se takoj obrnejo pisмено na komando svojega vojnega okruha.

— **Slovensko lovsko društvo v Ljubljani naproča stare in novopristopivše člane, da takoj poravnajo članarino 50 din., odnosno zaprišeženci 25 din., za leto 1925, da se more definitivno določiti naklada glasila »Lovca«. V to svrhu bo SLD čakalo in bo izdalo 1. številko »Lovca« šele sredi januarja. Kdor ne poravnava članarine, ne prejme lista. Članarina je poslata na naslov: Ivan Zupan, blagajnik SLD, Ljubljana**

— **Masarykov novoletni govor.** Povedom novoletnega častitanja predstaviteljev obeh zbornic v Pragi je imel predsednik češkoslovaške republike kratek govor. Predvsem je povdaril, da se država boljbolj konsolidira. Na notranjo politiko imajo še vedno znaten vpliv zunanje-politični momenti. Predsednik je naglasil potrebo, da se izgradi pravičen davčni sistem. Za izvedbo takega programa pa je treba, da ima vsak državljan pravi državni čut, treba je povzdigniti splošno izobrazbo, resničnost in moralno zavest odgovornosti. Nato se je Masaryk dotaknil krize demokracije, ki je v resnici ni, ampak obstoji kriza volilcev in strankarskih vodstev. Absolutistični režim je bil za vedno odstranjen. Nato je Masaryk posebno naglasil potrebo, da se v vsej republiki izenači nivo šolstva in ponk kar najbolj demokratizira. Glede odnosev med cerkvijo in državo je dejal: Ureditv teh odnosov ni potireligiozna, nasprotno: Cerkev naj iz lastne moči ojačujejo duševno življenje in napredek, takisto se mora tudi država opirati nase in na svojo notranjo moč. Ravno svetovna vojna in propast habsburške, romanske in hohenzollernske države je najboljši nauk, da se zveza med državo in cerkvijo ne obnese.

— **Visoka starost.** Na Silvestrovo je umrl v Celju g. Marko Tratnik, bivši posestnik celjskega parnega kopališča, v visoki starosti 83 let. N. v m. p!

— **Zagonečna smrt.** Na Silvestrov večer si je privoščila v Celju in okolici nekoliko preveč vinske kapljice okoli 40 let stara Frančiška Jazbec iz Buč. V družbi nekega mladega fanta iz Čreta je popivala najprej v hotelu »Pri Zvezdi« v Celju, nato pa v Zavodni, kjer so jo prihodnjega dne našli mrtvo ob obrežju Voglajne. Njen kavaler, ki baje prej ni imel denarja, je popival na Novega leta dan še naprej, vendar pa se je pri utopljenki sami našla še listnica z okrog 100 din. vsebine. Fanta so za enkrat, doktor se ne pojasni zagonečna smrt Frančiške Jazbec, dali pod ključ

— **II. književna tombola Jugoslovenske Matice.** Ponovno opozarjamo, da je žrebanje II. književne tombole Jugoslovenske Matice prenešeno in se vrši neprekinjeno dne 24. januarja 1925. Tega dne se namreč izžrebata prvi dve številki in se izid žrebanja objavi v vseh dnevnikih v nedeljo, dne 25. jan. 1925. Nadaljnje žrebanje se bo vršilo v presledkih enega tedna tako, da bodo izžrebane številke objavljene v nedeljskih časopisih. Tablice za ceno 3 din. so na prodaj pri vseh podružnicah Jugoslov. Matice v Sloveniji in pri vseh šolskih vodstvih. Nepropane karte je vrniti pokrajinskemu odboru Jugosl. Matice do 20. januarja 1925.

— **Smrti češkega zgodovinarja.** V Klanovcih pri Pragi je umrl češki zgodovinar dr. Justin Prašek, ki je slovel tudi v inozemstvu kot odličen znanstvenik. Pisal je v češčini, nemščini in angleščini ter izdal v teh jezikih več znanstvenih del, posvečenih zgodovini Orienta.

— **Kako skušajo v Brnu omiliti stanovanjsko bedo.** Ker tudi v moravskem Brnu silno težko občutijo pomanjkanje stanovanj, nameravajo po vzoru Mestne hranilnice v Kral. Vinohradih, ki smo o njem že sporočili, zasnovati širokopotezno akcijo za zgradbo novih hiš. Tako bi celo predmestje Tišnov izpremenili v takozvano vrtno mesto. Zgradili bi več sto hišic z 2-3 sobe s kuhinjo in pritliklinami. Taka hišica, ki bi jo obdajal vrt, bi stala 30 do 40 tisoč Kč. Polovico bi posodila hranilnica v Tišnovu, drugo polovico pa bi se plačevalo takole: Nekoliko bi plačal interesent takoj v gotovini, ostalo pa bi zavaroval z življenjskim zavarovanjem in bi ta del poravnala zavarovalnica. Tak hišni posestnik novega tipa bi plačeval namesto najemnine anuiteto od posojila in zavarovalno premijo, s čemer bi pravzaprav le šteditil in bi čez nekaj časa postal lastnik nezadolžene hiše. Najemnina bi znašala 200 do 400 Kč. mesečno. Če bo ta osnutek uspel, bo dobilo več sto rodbin stancvanje, Brno pa se bo razširilo s krasnim predmestjem, ki bo v poletnem času pravi vrt.

Dr. Oetker-jev
prah za Pudding

Dobi se povsod ali pa v tovarni JOS. REICH Maribor
Svetla glava

— **Čaruga ne bo pomiloščen.** Pred pravoslavnim božičem bo predloženo kralju nekoliko pomilostitev navadnih zločincev ter nekaterih političnih krivcev iz Črne gore. Ob tej priliki so zagrebški listi napovedali pomilovanje Čaruge, ki se proglašajo za Srba in menijo, da ga bo radi tega obsnil žarek milosti. V tem poročilu je, kajpa, zopet skrit zagrebški žalec proti Beogradu, češ, celo Čaruga naj bo deležen dobrot srbske hegemonije nad Hrvati. Toda Čaruga nima z politiko nič skupnega in poučen krogi izjavljajo, da je popolnoma izključeno, da bi bil Čaruga predlagan v pomilostitev. Neizprosno ga čaka usoda večkratnega morilca.

— **Nemška požarna bramba pri Sv. Lenartu razpuščena.** Veliko županstvo je 19. dec. izdalo odlok, da je požarna bramba v Sv. Lenartu, ker je dokazano popolnoma odklonila sprejem slovenskih članov, razpuščena. Odlok je bil 27. dec. dostavljen županu Aublu, ki je bil tudi načelnik požarne brambe, in ki se mu je obenem zaukazalo, da mora občina takoj prevzeti od društva premoženje ter ga izročiti novo ustanovljenemu gasilnemu društvu. Ustanovni občni zbor gasilnega društva je bil sklican za 28. dec. Pristopilo je takoj 43 mož. Načelnik je g. Srečko Kranjc. Nemškutarski župan Aubl, izvoljen s pomočjo klerikalcev, pa noče izročiti novemu društvu premoženja, češ, da se uda samo sili. Lep župan! Pa mislimo, da bo državna oblast si znala izbojevati respekt tudi napram g. Aublu, ki še menda vedno zamenja Jugoslavijo z Avstrijo!

— **Proti komunizmu v Romuniji.** Mlajše dni je bilo aretiranih v Romuniji 430 komunistov, ki so pripadali tajni teroristični organizaciji. Policija je takoj uvedla obsežno preiskavo. Ugotovila je že, da so obstojale tri organizacije, ki so vse živele od podpore ruskih sovjetov. Policija je zaplenila bogat arhiv, ki vsebuje različne listine, katere pričajo o ozkih zvezah z Moskvo ter z različni srednjeevropskimi in balkanskimi tajnimi organizacijami. Od 430 aretiranih

komunistov jih pride 230 pred vojno sodišče ostali pa bodo izgnani iz Romunije.

— **Azil za invalide v Beogradu.** V smislu odločbe ministra za soc. politiko bodo v Beogradu ustanovili azil za invalide, ki potujejo skozi Beograd. Za enkrat je v to svrhu določen kredit 62.000 din.

— **Neslana šala.** V neki cerkvi v Osijeku je na Sveti večer neznan individij v škropilnik vlijel rdečo tinko in si je mnogo oseb, ki so prišle k polnočnici, pokvarilo obleko. Redarstvo išče storilca.

— **Splošni register k letniku I. do VI. Uradnega lista.** Izpod strokovnjakega peresa g. finančnega komisarja g. dr. Albina Ogrisa izide tekom januarja t. l. gori omenjeni »register«, ki bo vseboval po upravnih strokah urejen pregled vseh doslej do 31. decembra 1924 objavljenih zakonov, naredeb in dr. Ker izide »register« v samozaložbi izdajatelja, se bo omejevala naklada le na naročnike in predplačnike. Opozarjamo vse urade, odvetnike, notarje, industrijska podjetja in druge interesente na to važno knjižico, ki bo gotovo zelo dobrodošel pripomoček za orientacijo v številnih zakonih, naredbah in dr. objavah. Naročbe sprejema do 20. tm. izdajatelj g. dr. Albin Ogris v Ljubljani, Ciril-Met. ulica št. 19, kamor je nakazati tudi predplačilo po 30 din. za komad.

— **Brezposelnost v Avstriji.** V Avstriji narašča število brezposelnih od dne do dne. Vprašanje, kako rešiti socialno krizo, ki se razpleta iz tega, postaja vedno bolj akutno. Danes je v državi okoli 130.000 ljudi, ki nimajo stalnega zaslužka. Minister za socialno politiko dr. Reich se začenja baviti z vprašanjem, kako bi se ublažil položaj teh ljudi in se jim čimprej preskrbelo delo. O njegovih tozadnjih predlogih se bo v bližnjem času razpravljalo v dunajskem parlamentu.

— **Vera v čudeže.** Ukrajinec Peter Antrolov, ki je med vojno izgubil oči, se je pred nekaj meseci napolnil peš iz Ukrajine v daljni francoski Lurd, da bi si ondi izprosil čudežno ozdravljenje. Stepec je prehodil peš in popolnoma sam pol Rusije, Nemčije in Francije. — Minali četrtek je prišel silno onemogel in izčrpan k cilju svojega romanja. Našli so ga napol nezavestnega pred votlino, kjer je celo noč molil in čakal, da bi se mu odprle oči, ki jih je vojna za vedno ugasnila. Seveda je bila njegova vera tako slepa kot oči. Ko so pregledali potne listine, ki so jih izdale sovjetske oblasti, so ga spravili v azil, kjer bo ostal toliko časa, da si bo opomogel.

— **Stoletnica »Srpske Matice«.** Letošnje leto bo slavila »Srpska Matica« v Novem Sadu, stoletnico svojega obstoja. »Srpska Matica« ima izmed vseh srbskih društev največ zasluge za narodno kulturo.

— **Pozabljen milijonar.** V Mentoni je neki železniški uslužbenec našel v osebnem vlaku celo premoženje. Doslej še neznan popotnik je pozabil v vlaku ročno listino, v kateri je bilo 1.900.000 frankov gotovine.

5. januarja

V. elitni akademski ples v Narodnem domu.

Volilno gibanje.

Štiri kandidatne liste

so dozdaj vložene pri mariborskem okrožnem sodišču. Prvo so vložili klerikalci in sicer pred terminom, kar bo itak imelo svoje posledice. Drugo je vložil Radie. Tretja je lista znanega madžarona Geze Hartnerja v Murski Soboti; lista se imenuje lista »stranke malih posestnikov«, njen nosilec je sam Geza Hartner. Četrto listo je vložil 3. tm. Narodni blok. Nosilec te liste je, kakor znano, dr. Pivko. Zdi se, da bo letos še več kandidatnih list nego lani. Čujemo, da vložijo liste še: socialisti 2, komunisti 1, dr. Ravnik 1, Nemci 1, narodni socialisti 1, Davidovičevci 1, invalidi 1, Pucelj 1; potemtakem bomo melli 13 škatelj. Nesrečna številka! Moral bo še vložiti listo g. Zagorski, da jih bo 14.

Za volitve v Ljubljani

je dosežen sporazum med SDS in NRS. Slednja je določila za namestnika kandidata g. Rib. Saplo, inženjerja drž. železnice v Ljubljani, kandidat je — kakor znano — tajnik Trgovske zbornice gosp. Mohorič.

Klavrni žebotovi shodi.

Med klerikalci je opažati veliko pasivnost. To občuti tudi še lani vsemogočni g. Žebot. V št. lju, v tej znanj klerikalni trdnjavi, je imel na shodu 20 ljudi, na Velki celih 6, in nikjer se mu

ne godi bolje. Tako se maščujejo grehi demagogije.

Nedeljski dr. Pivkovi volilni sestanki.

Razum mnogobrojnih zaupnih in javnih shodov Nar. bloka po celem volilnem okrožju se vrše jutri 4. tm. shodi dr. Pivka v Ribnici na Poh., v Vuhredu in Prevaljah.

Slovaška narodna stranka v Vojvodini

je na svoji pokrajinski konferenci 30. dec. v Subotici sklenila, da se pri volitvah priključi radikalom odn. Narodnemu bloku.

ORJUNA MARIBOR
VELIKI PLES
NARODNI DOM — 10. I. 1925

Politično življenje na čehoslovaškem.

Bilanca starega leta. — Kaj bo s koalicijo? — Boj proti klerikalizmu in zveza s klerikalci. — Uspehi koalicije. — Volilni vodiki.

CEPS Praga, 29. decembra.

Kakor vsako leto, tako tudi letos resumira čehoslovaška javnost politično življenje minulega leta, skušajoč pravilno oceniti dosežene uspehe in pokazati vidike nadaljnjega razvoja.

Letošnja premišljevanja pa se razlikujejo od prejšnjih zlasti v tem, da so nekoliko bolj nervozna in ne pretresajo toliko minulih dogodkov, kolikor sedanjost in bodočnost. Temu so krive razne težkoče, ki so se v zadnjem času pojavile pred Švehlino vlado, osobito pa vesti, da sedanja koalicijska vlada stoji pred demisijsko in da pride na njeno mesto uradniška vlada. Take vesti pa so v prvi vrsti manever nemške opozicije, zato so tudi nemški listi prvi obelodanili to kombinacijo, ki pa jo pobija nedavna Švehlina izjava, da je koalicija na znotraj trdna in da ni računati s skorajšnjo ostavko. Vendar pa bi ne bilo dobro, če bi šli molče mimo takih vesti. Javna skrivnost je, da so se v koaliciji v zadnjem času res pojavila nesporazumljenja, samo da so pravi razlogi širši javnosti prilično neznani. Največja nasprotja obstoje med klerikalci in ostalimi koalicijskimi strankami radi vprašanja odnosov med cerkvijo in državo, stališče, ki so ga glede tega zavzeli klerikalci v parlamentu in zunanjem odboru, kaže dovolj jasno, s katero koalicijsko stranko ni več mogoče računati povsem zanesljivo. Za vladino stališče je v tem oziru značilna nedavna izjava ministra Stříbrnega na kongresu čl. socialistične stranke v Brnu, češ, da čehoslovaška republika ne bo popustila pred nenaprednimi tendencami in da bo, če treba, posegla tudi po vladi manjšin. Ni tedaj izključeno, da bi prišla na državno krnilo koalicija brez klerikalcev; to je tudi vzrok, zakaj so vesti nemških listov o uradniški vladi izzvale toliko vznemirjenja.

Čehoslovaška javnost je stopila tedaj v novo leto z veliko politično napestostjo. Vsa pozornost je koncentrirana na parlament in senat. Sedanja vlada je po dveh letih svojega obstoja ustvarila nesporno važen zakon, ki je bil temelj delovnega programa vladne koalicije. To je zakon o socialnem zavarovanju nesamostojno zaposlenih oseb; sprejetje tega zakona pomeni višek čl. socialne politike. To je hkrati tudi najvišji uspeh čehoslovaškega parlamentarizma. Vendar pa so zavoljo tega zakona morali odložiti celo vrsto drugih zakonov. Tako še vedno ni rešeno vprašanje narodnih manjšin in uporabe jezikov v državni upravi. Sploh je administrativno vprašanje dokaj neurejeno in daje povod številnim pritožbam. Dasi je v načelu že zdavnaj sklenjeno, da se ima vsa republika razdeliti na 24 upravnih županij, ni bilo doslej ničesar storjeno in v starih deželah češke krono še vedno obstoji stara praksa. (Položaj je tedaj podoben administrativnemu položaju v naši državi, kjer je tudi oblastna funkcija večinoma samo polovična. Ured.)

Češki in slovaški klerikalci se energično zoperstavljajo ločitvi cerkve od države. V sled tega nihče ne dvomi da bi bila sedanja koalicija še tistega dne razbita, ko bi to vprašanje prišlo na dnevni red. Klerikalci pa si tega sami ne žele, ker računajo, da si bodo z odlašanjem pridobili več volilnih šans. Trd oreh sedanje koalicije je tudi vprašanje agrarnih carin, ki ga agrarni poslanci neprestano suvajo v ospredje, ki je pa jako košljivo. Vrh tega se je v zadnjem času sprožilo vprašanje, ki se tiče bodo-

čih volitev: vezanje kandidatnih list. Malo verjetno je, da bi se moglo kaj izpremeniti v sedanjem volilnem sistemu, ki je položil moč v roke velikih strank. Odlični predstavitelji velikih strank odločno trde, da so vezane volilne liste edin način, da se preprečijo podobni ekstremi kot so se pojavili na pr. v zadnjih angleških volitvah.

Zanimanje za volitve narašča na čehoslovaškem boljbolj. Pravijo, da ne bo prišlo do kakih posebnih izprememb. Po izvidu volitev v avtonomna telesa bi bilo soditi, da bo najmočnejša stranka v bodočem parlamentu agrarna. Socialni demokratje bodo bržčas oslabiljeni v korist komunistov, dasi ni pričakovati močnega preokreta na levo. Komunistom je celo škodoval sklep komunistične internacionale, ki se mu je morala čehoslov. komunistična stranka slepo podrediti, ki pa zanj čl. komunistično delavstvo nima veliko smisla. To je čisto samo voda na klerikalni mlin.

Tudi opozicija si ne želi preveč volitev, ker se dobro zaveda, da zbog svoje heterogenosti ni sposobna za kako večjo akcijo. Slejkoprej bo čehoslovaško politično življenje slonelo na sistemu koalicije, ki je pokazal dobre sadove in kt edini lahko vodi državno ladijo čez mirne vode med ekstremi.

Skautizem.

Hitro se širi lepa ideja skautizma po širnem svetu. Število delavcev na skautskem polju se vedno množi, samo v letošnjem letu je vstopilo 380.000 novih horcev. Lepo število jih je že, a še ne dovolj, biti jih mora 2 tisoč milijonov.

Tudi v Jugoslaviji napreduje skautizem hitro. Vsak mesec se organizira par novih stegov (steg je organizacija v enem mestu). Zlasti hitro se širi med Srbi in Hrvati. V Sloveniji žal ne napreduje tako hitro kot pri naših bratih. Od 90ih stegov jih odpade na Slovenijo le pet. In ravno Sloveniji so skautske organizacije najbolj potrebne ker je slovenski narod razupit po svetu kot narod pijancev. Ta sramota mora poginiti, drugače pogine narod v nji. Svet mora vedeti, da je Slovenec trezvenjak in priden delavec.

Skautizem je svetovna mladinska organizacija, ki ima nalogo vzgajati mladino v smislu skautskih zakonov, ne s tem, da se jih nauče na pamet temveč z koristnim delom. Utrjuje z prostovoljnim delom njih telo in dušo. Vzgaja vsestransko mladino za koristne člane človeške družbe in dobre državljanje. Odvaja mladino od slabih razvad, zlasti kajenje in alkohola. Vzgaja smisel za vezajemnost in skupnost, za red in disciplino, za bratstvo med ljudmi in narodi. Goji smisel za prirodne krasote in zdravno romantiko z prirejanjem taborov in v svobodni naravi. Vežba v spretnosti, ki so potrebne za življenje (postavljanje šotorov, kuhanje, prva pomoč itd.) Goji ročno delo z lastnim izdelovanjem skautskih potrebščin.

Naloga osnovati in podpirati to potrebno organizacijo leži na vseh. — Današnja mladina je prepojena z gnusnim duhom povojne psihoze, ki zastruplja v nji čut plemenitosti. Profesorji, učitelji, duhovščina in vsi na delo, da rešite bodočnost domovine — mladino! Ne stražite se težkoč za narod. Vaše delo bo rodilo krasen in obilen sad, ki vam bo poplačal Vaš trud! V vsakem mestu, mestecu, trgu in vasi mora biti skautska ideja živa.

Vsa pojasnila za organiziranje novih stegov vam bo dal rade volje župni stan skautov in planink za Slovenijo v Ljubljani po možnosti tudi pomočnika. (Naslov. kr. drž. realka v Ljubljani). S. G.

Narodno gledališče.

REPERTOAR.

Sobota, 3. januarja: Petrkove poslednje sanje. Ab. C. (Kuponi).

Nedelja, 4. januarja: Trubadur, ab. B. Kuponi.

Ponedeljek 5. januarja: Razporoka, ab. A. (Kuponi). Zadnjič v sezoni.

Torek, 6. januarja: Pri treh mladenkah, ab. E. (Kuponi).

Sreda, 7. jan. »Petrkove poslednje sanje«, ab. D. Kuponi, zadnjič v sezoni.

Četrtek, 8. jan. »Ono«, kuponi. Samo enkrat v sezoni.

* **Trubadur.** V nedeljo 4. tm. zvečer se ponovno vprizori krasna Verdijeva opera »Trubadur«, ki je dosegla na našem odru pri vseh dosedanjih vprizoritvah izvanredno lep uspeh. Predstava se vrši za ab. B. (kuponi).

»Razporoka« zadnjič v sezoni. V ponedeljek, 5. jan. se vprizori zadnjič v tej sezoni Sardou-Najac-ova veseliga »Razporoka«, kjer dramatik na duhovit način razpravlja o ločitvi zakoncev, o prednostih ločitve itd. »Razporoka« poleg svoje duhovitosti tudi zelo zabavna za občinstvo.

»Ono«. V četrtek, 8. tm. se vprizori izza predlanske sezone znamenita Schön herrjeva drama »Ono«, ki je dosegla pri nas lep uspeh. Schön herr operira v tej drami samo z dvema osebamama t. j. z zdravnikom in njegovo ženo ter obravnava problem podedovanja tuberkuloze, (na kar posebno še opozarjamo zdravniške kroge). S to dramo sta gostovala ga. Bukšekova in g. ravnatelj Bratina lanskoo sezono v zagrebškem gledališču ter so o priliki njihovega gostovanja prinesli zagrebški listi jako laskave ocene tako o drami kot o predstaviteljih — »Ono« se bo vprizorilo samo enkrat v sezoni in sicer za izv. ab. in kupone. — Pravečo do kuponov pri tej predstavi imajo tudi vsi abonentje.

Iz mariborskega gledališča. Mariborsko gledališče je sprejelo za vprizoritev Angelo Cerkvnikovo tragedijo »V vrtnicu«. Krstina predstava se kmalu vrši.

Ljudska univerza

5. januarja: Problemi sodobne vzgoje, predava g. A. Koprivec. Ob 3/4, 20. uri mala Kazinska dvorana.

Mariborske vesti.

Maribor, 2. januarja 1925

m Odhodnica g. podpolkovnika Kovačiča. Ožji prileški rojaki in prijatelji dragega nam rojaka podpolkovnika Kovačiča se zberemo v ponedeljek 5. jan. ob 8. uri zvečer v Narodnem domu, da se poslovimo od njega, ki nas zapusti in odrine v službo v Makedonijo.

m Šesti izkaz darovalcev Mestne študijske knjižnice v Mariboru. Izza objave 5. izkaza darovalcev dne 17. avgusta 1924 je dobila knjižnica nastopna knjižna darila: urednik Borko 4 zvezke feljtonov »Slov. Narod«, Cercle française 4letnika lista »Le Temps«, Cirilova tiskarna 1, dijak Erjavec 1, župan Grčar 1 zvezek, glasbeni ravnatelj Füllekrub 20, baron Gödel-Lanov 6, kaplan Guzej 1, učiteljica Huffschiem 1 zvezek, župnik Hafner 29 letnikov časnika »Mir«, župnik Kocijer 6, profesor bogoslovja Fr. Kovačič 259, uradnik Kramberger 1, medicincec Lutman 37, kneginja Obolenska 4 kaplan Ostere 1, L. Pavlin 1 zvezek, prof. Pivko 10 raznih časnikov izza jugoslov. gibanja v Sibiriji, ruski list »Niva«, 71 drugih zvezkov in rokopisno zapuščino + nadučitelja Strelca, major Skočir 5 vojaških zemljevidov, vseuč. prof. Slavič večjo zbirko časopisnih poročil o poteku pariške konference, dekan Sagaj 2, deželnosodni svetnik Šorli 5, Fritz Scherbaum 1, režiser Urvalek 6, dekan Weixl 3, carinski uradnik Zorcut 1, D. Žunkovič 3 zvezke; dalje iz rokopisne zapuščine slavista Ivana Topolovška 12.000 listov z jezikoslovnimi beležkami. — Število knjig se je v času od 15. avgusta do 31. decembra 1924 povečalo za 731 zvezkov, od teh 491 podarjenih, 92 nakupljenih, 8 zamenjanih in 140 dolžnostnih zvezkov. — Vsem darovalcem bodi izrečena na tem mestu iskrena hvala s prošnjo, da naj se še nadalje ob vsaki priliki spominjajo duševnega azila in skušajo pripomoči k njegovemu nadaljnjemu napredku.

m V. elitni akademski ples, ki se vrši dne 5. jan. obeta biti prvovrstna družabna prireditev, ki bo prekosila vse dosežanje. Z ozirom na dobrodelni namen prireditve ter slab gnotni položaj naše visokošolske omladine kakor tudi glede

letošnjih ogromnih režijskih stroškov, pričakuje odbor društva Jugoslov. akademikov v Mariboru polnoštevilnega odziva. Velik napredek so krasni, popolnoma preurejeni prostori Narodnega doma, ki so momentano najlepši v Mariboru, saj je agilna Posojilnica žrtvovala v to svrhu milijone. Odstranjen je vsak nedostatek prejšnjih let in je danes velika dvorana Narodnega doma v vseh ozirih prvovrstna (novi parketi, itd.). — Tudi ostale predpriprave se vrše s polno paro. Kar se tiče plesa, bodo prišli »stari« in »mladinci« na svoj račun.

m Mariborski nemški buršaki, katerih 137 študira na tujih univerzah, so hoteli prirediti v Mariboru svoj ples. Izzivalno prireditve je oblast prepovedala.

m Poročna zasedanja v Mariboru v l. 1925 se vrši 2. marca, 15. jun., 14. sept. in 9. dec.

m Silvestrov večer Sok. društva v Mariboru. odseka za zgradbo Sok. doma, bi bil postal vseskoz animirana zabava z zelo pestrim, naravnost izbranim programom, ki bi jo bilo treba sicer pohvaliti kakor tudi aranžerje, kateri so si dali mnogo truda. Tudi občinstva je bilo jako mnogo, da bi izkazalo prirediteljem zaslužen priznanje. Naravnost škandal pa je bila temperatura, ki je vladala v vseh prostorih, tako da smo začeli mnogi novo leto, mesto zdravi in veseli, z grdim prehladom in nahodom. Kaj obeta to dejstvo za prihodnje prireditve, si ni težko izračunati. Pika!

m Prleki vkup! Prejeli smo: Vsi Prleki ki ste v Marprogi in ki ste dobre vule, prite ali vkup v ponedeljek 5. jenera ob 8. večer v Narodni Dm da bomo obhajali odhodnico našega ljubega prileškega podpolkovnika Kovačiča, ki gre služiti nekak ta doj v Makedonijo. Lästno bo, samo prite ali vsi prinesite kre se dosti penoz in prpelojte tudi še druge prijatele keoj.

m Mestno električno podjetje je prekinilo tok dne 2. tm. med 16.45 uro ter 17.23 uro radi velike nevarnosti na poškodovani progi.

m Vpokojenec, zmožen več jezikov, zanesljiv, z lepimi spričevali, še jako krepak, prosi za službo kot uradni sluga, skladiščnik ali kaj primernege. Ker je mož v bedi a je zelo priporočljiv, prosimo, da se poudbe pošljejo na upravo našega lista pod »Vpokojenec«.

m Pri zadnjem koncertu Glas. Matice več sto ljudi ni moglo dobiti vstopnic. Čakali so namreč do zadnjega trenutka, med tem so jih prihitieli drugi in hočeš nočeš so morali ostati zunaj. »Mrtvaški ženin« je nekaj več kot »Pepelnina noče« nadejamo se še vse večjega navala kot zadnjič. Že zdaj se pismeno priglašča občinstvo. Ker je Maribor razmeroma le majhno mesto in se je bati, da dvakrat ne napolni Götzove dvorane, dasiravno nam prigovarja kapaciteta E. Adamič, da ga celo trikrat ponovimo, se Matičin odbor do danes ni mogel odločiti za drug koncert v našem mestu. Čutimo dolžnost, da na to dejstvo opozorimo občinstvo. Da pa si občinstvo more približno predstaviti veličino tega dela, omenimo za danes, da obsega balada ravno 300 verzov in da z najnimi odmori ostanejo pevec in godbeniki nad dve uri na pozorišču.

m Huda mesarska kri. Štefan Križanič, mesar, je znavec naše policije še izza pomladi 11., ko je v gostilni Vlahovič na Aleksandrovi cesti razbil mize in z miznimi nogami udrihal po gostih in tudi po stražarjih. Za svoje junaštvo si je hladil kri 6 mesecev v zaporih. Nedavno je bil izpuščen. V petek 2. tm. pa ga je zopet prijelo. V gostilni K. v Mlinski ulici je začel razbijati. Nekemu gostu je z nožem zarezal vrat, k sreči ne težko. Mesarskega junaka, ki je sicer izgnan iz Maribora, so zopet oddali v shrambo na sodišče.

m Iz policijske kronike. V noči na 3. tm. so bile aretirane 3 osebe: ena radi

težke telesne poškodbe, ena radi beračenja, ena radi poškodb v gozdu. — Ovadb je bilo 12 (1 radi prekoračenja polie. reda, 2 radi kršenja cestnopolie. reda, 3 zgube, 3 najdbe in 3 razne).

m Brezplačen srbohrvatski tečaj (od 8. jan. do 31. maja 1925) priredi tudi za nečlane izobraževalno društvo »Bratstvo«. Natančneje informacije vsak dan ob delavnikih med 7.—9. uro v I. n. gestilne »Jadrana«. Rotovski trg.

m Or. Ju. Na. Maribor. Za veliki ples, katerega priredi Orjuna Maribor, v soboto, dne 10. januarja v veliki dvorani Narodnega Doma so se te dni pričela razpošiljati vabila. Če smo koga pri vabljenju pomotoma prezrli, naj nam to oprosti in dvigne povabilo na dan plesa pri blagajni. Veselihi odsek, ki je zelo pridno na delu, je zasnoval ples na tako obširni podlagi, da ne bodo prišli na njem na svoj račun samo plesalci marveč prav vsi posetniki. V paviljonih izborna kapljica, v baru dobra turška kava itd., kupleti, komični prizori. Vstopnina 10 din. je tako nizka, da se pač nikdo, ki ima le količkaj nacionalističnega čuta, ne bo tej prireditvi odtegnil. Orjuna vrši osobito tu na najsevernejši postojanki naše demovine eminentno nacionalistično delo in po vsej pravici zasluži, da se jo tudi krepko podpre!

m Popisovanje živine v Mariboru. V smislu razpisa Velikega župana mariborske oblasti, oddelka za kmetijstvo se bo vršilo popisovanje živine v mariborski občini od 3. do 12. jan. 1925 in sicer od hiše do hiše.

m Drž. loterija. Srečke za I. razred 9. kolo razprodaja in razpošilja tukajšnja glavna poštna blagajna.

m Društvo državnih policijskih nameščencev v Mariboru vabi na svoj ples, ki se vrši v Götzovi dvorani dne 3. jan. 1925. tudi vse one prijatelje in znance katerim je morebiti prezrlo poslati povabila. Veselica bo sigurno ena najlepših, kar se jih vrši v Götzovi dvorani. Torej pridite! Odbor. N 72

m Helena — padee Troje« v Grajskem kinu. Vsled zamude, s katero je prispel monumentalni film: »Helena — padee Troje« v Maribor, se vprizarjanje ni moglo začeti ob napovedanem roku, temveč se je vprizorila krasna »Svetojerska noč«. Vsem, ki so nestrpno pričakovali senzacionalni film »Helena — padee Troje«, bodi sporočeno, da je film prispel in se bo predvajal I. del od danes (sobota) do vključno ponedeljka, II. del pa od torka do četrčka. Kakor je že bilo javljeno na tem mestu, je »Helena

— padee Troje« eden največjih filmov svetovnega slovesa. Podjetje, ki ga je izvedlo z ogromni stroški in ob sodelovanju okoli 100.000 oseb, je izvršilo drzno a velikelepe nalogo; podalo je v filmu najslavnejšo starogrško pesnitev, nesmrtno Homerjevo delo »Ilijada«. — Film nas vodi v davne čase in razvija pred gledalčevimi očmi grandiozno sliko življenja, bojov in ljubezni starih Grkov. Vsled tega zasluži ta film posebno pozornost.

m Kavarna mestni park. Dnevno svira dobro znani Pianist Mirko Heczer od 21. do pol 3. ure. Dohod do kavarne je el. razsvetljen. 25

m Draginje ni več odkar je otvorjen nov Valjakov vinoteč v Cafovi ulici (v poslopju prejšnjega kina), kjer stane liter najboljšega vina čez ulico in v lokalu samo 10 dinarjev. Obširneje razvidno iz današnjega inserata. 24

Koliko stara hoče biti žena

odloči ona sama stem, da svoj obraz ne guje ali zanemari. Žena ostane vedno mlada, ako rabi Fellerjevo Elsa obrazno pomado, ki stori kožo v najkrajšem času belo, mehko, nežno in čisto. Za racionalno nego las naj se uporablja Elsa-pomada za lase! Enako moški, ki nečejo biti plešasti! Za poizkus 2 lončka za 36 dinarjev ako se pošlje denar vnaprej, ali pa 45 dinarjev po povzetju od LEKARNARJA EUGEN V. FELLER v STUBICI DONJI Elsalrg 201. Hrvatska.

Gospodarstvo.

g Oddaja gradbenih del v raznih pristaniščih se bo izvršila pctom ofertalnih licitacij pri Direkciji pomorskega saobračaja v Splitu dne 15., 16., 17., 20., 21. in 22. januarja 1925. Predmetni oglaš z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Praški velesejm. V Pragi se bo vršil spomladanski velesejm od 22. do 29. marca 1925. Da so praški velesejmji zelo priljubljeni in da imajo veliko privlačno silo priča dejstvo, da prirejujejo tudi inozemske vlade in javne korporacije na praških velesejmih lastne razstave. Dosedaj so se udeležile omenjenih velesejmov razen tujih privatnih razstavljalcev tudi oficijelne ekspozicije iz Italije, Rusije, Španske, Danske, Holandije in posebno Francoske, ki je imela na zadnjem velesejmju veliko razstavo, obsegajočo 1000 m², na katerih je bilo zastopanih nad 300 francoskih tvrdk. Brez

C + M + B.

Po E. Haidlu.

6. januar je bil že v davnih stoletjih pred Kristusom v bajeslovjih starih kulturnih narodov velik praznik, dan, ko so slavili rojstvo solca.

Stari Egipčani so se tega dne spominjali rojstva svojega solčnega boga Osirida. Tega dne se je »pojaval« tudi grški bog Dionysos, ki je priplaval z ladijo čez morje in prinašal svojim vernim blagoslov pomladi.

Kršćanstvo je na do neke mere hočeš — nočeš prevzelo dediščino prejšnjih verstev in ni samo naključje, da se božič, Novo leto in Trije kralji slave baš ob času, ko so prejšnje religije slavile boga solca. Vzhodna cerkev še danes smatra 6. januar, praznik solčnih bogov, za dan Kristusovega rojstva. Zapadna cerkev slavi tega dne prikazen ču-

dovite zvezde in treh jutrovskih kraljev ali magov, ki so prišli v Betlehem, da bi počastili tolikanj zaželenega židovskega kralja.

Evangelij nam ne pove ničesar o kraljih, temveč omenja zgolj »modrece od vzhoda«. (Matej.) Luka nam pripoveduje samo o »pastirjih«.

Sele izročilo je napravilo iz pastirjev kralje in veliko pozneje so jeli imenovati tudi njih imena. Najsi so bili modreci (magi), pastirji ali kralji, — nesporno je, da jih srečujemo že v Stari zavezi, zato pa tudi v poganskih verstvih.

Perzijskega boga solca Mithrasa, čigar rojstni dan (25. december) pada na današnji božič, so prav tako najprej počastili pastirji. Na Mitrasovem spomeniku, ki so ga našli v rimskih katakombah, lahko vidimo, kako trije magi, ki jih spoznamo po frigijskih čepicah,

prinašajo darove novorojenemu Mitrasu, ki leži v hlevu kraj vola in osla. Še starejše so skulpture na stenah templja v Luxorju, kjer tudi vidimo, da božanskega otroka časte bogovi in kralji. To priča, da je bila prispejoda na vzhodu zelo razširjena. Izvor teh verskih predstav je treba iskati globoko v Indiji — preko budizma in brahmanizma v samih Vedah in Upanišadah.

Pri nas kakor tudi v nekdanjih slovanskih pokrajinah alpske in južne Nemčije obstoji navada, da tega dne pišejo na duri črke C + M + R. Navada je prastara. Če si jo ogledamo v starih runah, vidimo, da so to znamenja mesečevih sprememb; ščipa mlaja in krajca. To nas vodi v davne čase, ko so slavili luno kot božanstvo.

Tri kralje so začeli slaviti že v 12. stoletju in sicer vsled drzne goljufige, ki jo je storil državni kancelar Reinald

von Daseel, poznejši nadškof v Kolianu, ki je dal prenesti »njih kosti« (23. julija 1164) v Kolin nad Renom iz Milana, kamor jih je po takisto fantastični trditvi prenesla bizantska kraljica Helena.

Tisti čas so se tudi pojavila imena kraljev, v katerih prvem (Haspar) srečujemo na čuden način staroetruskega Casmerema, bolno umirajočo luno, ostali imeni. Melichar in Baltazar pa kažeta po svojih končnicah car, char (čar) čarodejca (Veli-car).

Tako se dne 6. januarja srečujemo obenem s častitljivim krščanskim praznikom tudi z davnim kultom solca in lune in znamenje C + M + B, ki ga kmečke roke pišejo kmalu po novem letu na hišna vrata (CE(M)B pomeni v staroegipčanskem jeziku vrata) nas vodi v temno davnino pozabljenih tisočletij...

dvoma bi bilo v veliko korist slovenskega gospodarstva, ako bi se tudi naši krogi udeleževali praškega veleposajma kot razstavljalci.

Kultura in umetnost.

x Zvonček. Izšla je prva letošnja dvoštevilka »Zvonček«, ki je nastopil 29. leto plodonosnega delovanja med slovensko šolsko mladino. Številka »mabogato in pestro vsebino. Izmed pesnikov so se oglasili E. Gangl, Marija Grošljeva, Planine, Sava Radič-Mirt, Fr. Rojce, Samec, A. Rape in Gliša Koritnik, izmed pripovednikov pa bo »Zvonček« mladina s posebnim veseljem pozdravila Josipa Vandota, ki je začel objavljati ilustrirano planinsko pripovetko »Romanje naše Jelice«. Razen te povesti je izšlo v tej številki še več drugih »Zvonček« je častno vstopil v 26. leto svojega življenja. Naročnike ga pri upravi v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

x Novi Rod. Tedaj »Zveza slovenskih učiteljskih društev« v Trstu. Razen »Zvonček« ima naša mladina še drug mesečnik, ki v marsikaterem oziru prekaša »Zvonček«. Vsekakor pa ga prijetno dopolnjuje. Pri »Novem Rodu«, ki ga večje urejajo pisatelj Jože Pahor v Trstu, sodelujejo naši najboljši pesniki in pisatelji. »Novi Rod« se z zanimanjem vzel v roke tudi vsak odprti ljubitelj lepega slovtva. V 3. številki, ki smo jo pravkar prejeli, so izšli nastopni prispevki: Pojdi po ulici. — Stano Kosovel: Sveti Miklavž. — Ksaver Meško: Jesen. — G. Ribičič: Povean. — Ivan Albrecht: Ko je Tone odhajal v svet. — Fran Žgur: Rojstvo. — K. L. Huma: bogov. — Janko Samec: Skratki. — Ksaver Meško: Žaba in lastovka. — Poldi Leskovec: Sirotin sveti večer. — Karol Široki: Jezušček v zibki. Upravo »Novoga Roda« za Jugoslavijo ima Marija Kmetova v Ljubljani, Bleiweisova cesta 21.

x »Ženski svet« 12. številka. S to številko zaključuje »Ženski svet« drugo leto svojega obstanka. Nešteta priznanja naročnic kakor tudi lepo število novih naročnic, ki se javljajo dan za dnem za leto 1925, predvsem pa marljivo plačeva-

nje naročnine pričajo, kako priljubljen je list med našim ženskim ne samo v Sloveniji, nego tudi po različnih južnih krajih naše prostrane domovine. Vse to bodri vrle delavke tam preko, da list izpopolnjujejo od številke do številke. — Kakor letos, tako tudi v bodoče »Ženski svet« prinašal mesečne priloge za rečna dela, 4krat na leto pa modne priloge in krojne pole. Vsled tega in vsled velikih prevoznih troškov se je morala z novim letom naročnina neznačajno zvišati. Enotna letna naročnina za leto 1925 bo znašala 64 din., polletna 32 din., četletna 16 din., zato pa bodo dobivale vse naročnice brez izjeme poleg mednih prilog tudi krojne pole. Ženski svet se naroča pri Upravi za Jugoslavijo: Ljubljana, Karlovaška cesta 20.

Xavier de Montepin:

Skrivnost rdeče hiše.

Roman iz francoskega življenja. 33

Maurice se je veselil zaupanja, ki ga je Marija kazala vsak dan več in je mislil zase: »Če tudi me sedaj še ne ljubi, pa ne bo dolgo, da me bo vzljubila in takrat se ne bo mogla več zoperstavljati. Napel je sklepal prav, napel pa naopak.

Ko je jela okrevati, je opažala, da ji je na notranja vprašanja odgovarjalo srce drugače kot prej. Hvaležnost se je počasi izprominjala v ljubezen.

Vendar pa ji pamet ni dopuščala takih vprašanj.

Misel, da bi utegnil biti Maurice kaj več kot dober prijatelj ali brat, se ji je zdela neumna.

Zdravnik pa je bil drugega mnenja. Z bistrim očesom je opazil, kaj se je dogajalo v Marijini duši.

Prizor, ki se bo odigral te dni, je bil preračunan do najmanjše podrobnosti v duha mladega moža.

Dasi še ni prekoračil dobe, ko je Mavek v cvetu moči in lepote (ko je možan in lep, kar je redko v naših časih), je vendar Maurice mislil, da mu njegov družabni položaj ne dovoljuje, da bi pokazal tudi na zunan, da je nagloma in

strastno vzljubil revno delavko, kakor delajo trgovski sinovi in dijaki, če so duhoviti.

Po njegovem mnenju je moralo biti zdravnikovo priznanje ljubezni dostojno in resno.

Napočil je tedaj ta slovesen dan.

Marija je bila že okrevala.

Tisti trenutek, ko je zdravnik vstopil v sobo, je že sedela na naslonjaču, oblečena in zagrnjena s shawlom.

Ko je Maurice vstopil, je vstala, mu ponudila roko in dejala:

— Dober dan, moj plemeniti rešitelj.

— Zakaj me imenujete tako?

— Ker sem prepričana, da sem bila bolj bolna nego ste mi hoteli priznati. To čutim po tem, koliko sem oslabila. Perverjena sem, da ste mi rešili življenje.

— Koliko domišljije! — je dejal zdravnik prisiljeno, saj se mu je hotelo, da bi pritril mladenkinim besedam.

V njegovem interesu je bilo, da se v nji kar najbolj poveča čut hvaležnosti.

— No, saj je sedaj vseeno, ali ste bili manj ali bolj bolni; poglavitno je, da ste ozdraveli.

— Še vedno nisem okrevala docela. Zdi se mi, da se mi prejšnje moči ne vrnejo nikoli več.

— Motite se.

— Glejte, gospod zdravnik, ne morem še čakati dne, ko se bom lahko vrnila na prejšnje delo. Kaj menite, kadaj se mi bo našechnila ta sreča?

— Ne, ne smete delati vsaj še mesec dni.

— Moj Bog, mesec dni! — je vskliknila šivilja otežno.

— Da, ne morem dovoliti, da bi se preje lotili dela.

— Ah, kaj bo potem od mene? Delo je moj kruh. Tudi če sem živela štedljivo, pa živim vendarle samo od dela. Še najmanjše nisem plačala. Moj Bog, kaj mi je storiti?!

— Ali nimate prijatelja? Mar nisem jaz tukaj?

Marija Saillandier je zardela.

— Kaj hočete reči s tem, gospod Maurice?

— S tem božem reči zgolj to, da se lahko obrnete name vedno, kadar vam bo kaj treba. Ali menite, da vam moja denarnica ni na razpolago?

— O, o tem ne dvomim, da ste predobri nasproti meni, veliko predobri...

— Se tedaj strinjate?

Marija je zanikala z glavo.

— Ne strinjam se.

— Zakaj ne? Rečite!

— Zato, ker če delam dolgove, jih moram vrniti — a kako naj to storim?

— Čemu vam roje tako skrbi po glavi?

— Vi lahko govorite tako, gospod doktor, ker ste bogat, ali jaz ne morem. Če bi bila sprejela denar, ki bi ga ne bila mogla vrniti, bi to bila miloščina.

— Kako grdo besedo ste si izvolili!

— Prav ta je primerna.

— Ali imenujete dar, ki ga izroči zaročenee zaročenki, miloščino?

— To je velik razloček! Zaročenca postaneča čez kratko časa mož in žena, med možem in ženo pa je premoženje skupna zadeva.

MALA OZNANILA. Pohištvo

- fastnih izdelkov za spalne in jedilne sobe najceneje v zalogi. Šereer in drug. Maribor. Veltrinjska ulica št. 2. 108
- Hiša na prodaj Pohorje, Nasipna ulica 43, pri Tižaski cesti Zagala 1. 11
- Na prodaj otroška postelja in ena navadna postelja. Naslov v upravi. 7
- Trgovina z mešanim blagom se takoj odda. St. lenci pri Mariboru, Slomškova ulica 6. 10
- Dva dijaka (diakinji) se sprejme na celo oskrbo. Uporaba glasovirja. Naslov v upravi. 6
- Sprejmeta se dva gospoda na kosilo. Vprašati v upravi. 27
- Sobo, primerno za pisarno, 15ce zavarovalna družba za 15. januar ali za pozneje. Ponudba na upravo pod „št. 99“. 9
- Zamenja se stanovanje 2 sobi, kuhinje in priklju v Mariboru 10 minut od Glavnega trga z enakim ali večjim. Na sloz v upravi. 14
- Zamenjam štirisobno stanovanje v parku za dvosobno s kopalno sobo. Ponudbe na upravo lista pod „Park“. 23
- Singer šivalni stroj s 5 predali, se po ceni proda. Naslov v upravi. 29
- Manjša trgovina z mešanim blagom se takoj proda. Studenti pri Mariboru. Krpanova ulica 27. 28

KAVARNA „FRANKOPAN“

ojačen salon ki orkester z Bar programom. P. daljšana policijska ura. Najboljša dalmatinska vina kakor tudi specijalna vina v steklenicah, po 15.—20.—in 30.— Din. Cenj. gostom je klubska soba na razpolo. o.

Za obilen obisk se priporoča

1707 Ivan Kokol.

NA OBROKE.

Manufakturo in konfekcijo, obleke po meri za gospode in dame iz lastne provrstne krojačnice proti ugodnemu odplačavanju na obroke dobite edino-le pri tvrdki 2770

Davorin Johan in drugovi
družba z o. z.
MARIBOR, Vojašniška 2., pisarna Gregorčičeva 1.

ČAJNA ROČKA
popolni.
ZATO V VPORABI NAJCENEJŠI IN OBENEM NAJFINEJŠI

Podpirajte slovenske tvrdke!

Leseno pohištvo
Zelezno pohištvo
Tapeln. pohištvo
Pisarn. pohištvo
Posteljna oprava
Preproge
Zavese 1818
Blage za pohištvo
Posteljno perje
po izvanredno nizkih cenah v zalogi pohištva

Karol Preis
Maribor
Gosposka ulica št. 20 (Pirchanova hiša)
Svoboden ogled
Coniki brezplačno!

Flor nogavice
Din. 38.—
Anica Traun, Maribor
Grajski trg 1.
2177

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu ter vsem prijateljem in znancem naznanjam, da sem otvoril z dnem 1. januarja v Cafovi ulici v poslojpu prejšnjega kina vinotoč oziroma prodajo vina na drobno. Točil bom najboljša štajerska in pristna dalmatinska vina ter pivo in sadjevec po najnižjih cenah.

Vinotoč je odprt vsaki dan do 10. ure zvečer.

Priporočam se najtopleje za mnogobrojen obisk

GJURO VALIAK
specijalna veletrgovina z vinom.

POZORI Pondeljek 5. januarja
POJEDINA DOMAČIH PEČENIH KLOBAS IN KROFOV s koncertom. — Podaljšana policijska ura.
Za obilen obisk prosil 8
Pl. Paulič, gostilničarka, Stolna ul. 10.

PERI Z ZRAKOM!
Iščejo se za vse kraje na Štajerskem in v Prekmurju
ZASTOPNIKI 26
za razpečavanje patent. pralnega aparata „REFORMATOR“
Ponudbe na glavno zalogo:
A. VYDRA IN DRUG, MARIBOR
OROŽNOVA ULICA STEV. 11.